

Wij danken God, dat Hij ons wil gebruiken, om het kind tot Christus te leiden. Wij mogen ze nooit in den weg staan, onszelf niet tusschen Hem en het kind stellen, waartoe we zoo licht komen. Onze woorden en daden moeten het kind dienen. Ons voorbeeld moet zóó zijn, dat het kind leert verstaan, hoe goed het is om God te dienen, en in ons de gezindheid ziet van den Heiland, opdat ten volle tot uiting komt: Christus en het kind.

God geve, dat de tweede eeuw van den Zondagsschoolarbeid, die thans is ingegaan, niet minder rijke vruchten moge dragen. Het werk kan en moet nog uitgebreid worden. Mogen allen, die den Heiland van zondaren waarlijk liefhebben, en wier hart uitgaat naar het kind, in eendrachtig samenwerken volle kracht ontplooiën!

J. H. v. R.

Herinneringsbord, vervaardigd door de Kon. Delftsche Aardewerf fabriek „De Porceleijne Fles.“

DANIËL GABRIËL FAHRENHEIT

1686 – 1736

Onlangs hebben we den 200sten sterfdag van den onderzoeker Daniël Gabriël Fahrenheit herdacht. Over het algemeen is er van dezen natuurvorscher, wiens naam is blijven voortleven in de schaalverdeling van onze thermometers, weinig bekend en velen zullen niet weten, dat Fahrenheit een groot deel van zijn leven in ons land heeft doorgebracht en... in de Kloosterkerk te 's-Gravenhage begraven is.

Fahrenheit werd in 1686 te Dantzig geboren en verloor reeds op jeugdigen leeftijd zijn ouders. Hij stamde uit goeuden kring en zij, die zich verder met zijn opvoeding hadden belast, besloten, dat de jonge wees voor den handel zou worden opgeleid, al vertoonde hij toen reeds een uitgesproken neiging, om zich aan de natuurwetenschappen te wijden. Fahrenheit werd geplaatst als volontair in een handelsonderneming te Amsterdam, dat in die dagen nog drukke betrekkingen met Dantzig onderhield.

Het staat echter te bezien, of Fahrenheit zich een vlijtig leerling betoonde, want niet zoodra was zijn leertijd geëindigd, of hij liet den handel den handel en trok er op uit, om contact te zoeken met de geleerden van zijn tijd. Zoo reisde hij in Engeland en Duitschland en keerde eerst in 1717 te Amsterdam terug, waar hij in relatie kwam met den beroemden geleerde Willem Jacob van 's Gravesanden, professor in de wiskunde en sterrekunde te Leiden. Om in zijn onderhoud te voorzien, vestigde Fahrenheit zich in de hoofdstad als glasblazer, een kunst, waarin hij een groote vaardigheid had en die hem uiteraard bij zijn proef-

ven zeer van pas kwam. Hij verbeterde den thermometer, dien hij met kwik in plaats van wijngestee vulde; hij maakte een nieuwe verdeling, waarbij hij uitging van de winterkoude in zijn geboorteplaats, waarvan hij de gemiddelde temperatuur als warmte-minimum koos. Ook barometers zijn door Fahrenheit geconstrueerd en zijn onderzoekingen op dit terrein brachten het verband aan het licht tusschen den atmosferischen druk en het kookpunt van water, een verband, dat later met den bekenden papiniaanschen pot nog duidelijker werd aangetoond.

De onderzoeker was in society-kringen, waar men zich in die dagen gaarne aan de beoefening der practische populaire wetenschap bezighield, een geziene figuur. Hij hield lezingen, ook in het buitenland, en vele publicaties verschenen van zijn hand.

Reeds in den aanvang van zijn loopbaan vond Fahrenheit een toestel uit voor polderbepaling, waarvan hij veel verwachtte, o. m. de contanten, om zich verder rustig aan zijn onderzoekingen te kunnen wijden. Met het patent, dat hij daarvoor noodig had, ging het echter niet zoo vlot. Eerst in den jare 1736 kon hij naar Den Haag reizen, om deze zaak tot een oplossing te brengen. Nauwelijks echter in de residentie aangekomen, werd hij ziek en nog geen tien dagen later blies hij den laatsten adem uit.

Zijn nalatenschap bestond uit enkele honderden guldens en daar geen vrienden en verwanten aanwezig waren, om zich achter zijn baar te scharen, had zijn begrafenis een zeer eenvoudig karakter.

Naar ons beste weten is er in de Hofstad geen gedenkteken of borstbeeld, dat de herinnering aan dezen werkzamen man levendig houdt. Slechts een straat is naar hem genoemd. Nochtans zou het Fahrenheit's grootste voldoening ongetwijfeld zijn geweest, indien hij had kunnen weten, dat wij van dag tot dag nog de vrucht plukken van zijn arbeid: wanneer wij zijn thermometer raadplegen, die welhaast in geen woning zal ontbreken.

J. Cl.

Een van de drie veerbooten, die den dienst Dover-Duinkerken onderhouden.

Reizigers, die in Londen plaats nemen in den trein, kunnen dien in Parijs verlaten, daar de geheele trein aan de Engelsche kust de veerboot binnenrijdt, die op het vaste land weer verlaat en dan doorstroomt naar Frankrijks hoofdstad. Thans kan men dus zonder overstappen van Londen naar Parijs reizen.